

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO
WOŁYŃSKIEGO

TREŚĆ

CZĘŚĆ URZĘDOWA:

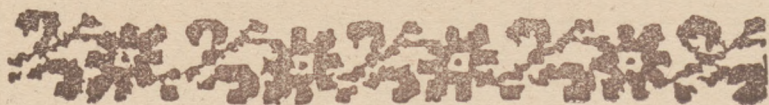
Poz. 59. Odezwa Kuratora O. S. W. do Naucz.
Wol. Poz. 60. Taksy w szk. średn. ogólnoksz.
Poz. 61. Przekazywanie obiektów, stanowiących
własność Skarbu Państwa. Poz. 62. W sprawie
przedstawień teatraln. dla młodz. szk. Poz. 63.
Wprowadzenie obowiązujących w szk. prawideł
gier druż. Poz. 65 „Miesiąc Pomorza”. Poz.
65. Rejony wizytac. Poz. 66. Zmiana rejonów i
Państw. Komisji Egzam. dla egzaminu prakt.
na naucz. publ. szkół powsz. Poz. 67. Popiera-
nie akcji Komitetu Floty Narodowej. Poz. 68.
Lot. fant. Ligi Morskiej i Rzecznej **Komunikaty:**
Wielka monogr. historyczna o Powst. Listop.
W sprawie wynagrodz. pracown. kontraktow.
pobierających zaopatrzenie emeryt. Zniesienie
Kom. Egzam. przy Kurat. O. S. W. Miesięcznik
p. t. Organizacja Gospod. Domow. Konkursy.

Wiadomości osob. CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA:

Znaczenie szkoły zawodowej.
Nowości wydawnicze.

PAŹDZIERNIK 1930

Nr. 9/71
ROK VII.

C Z E Ś Ć U R Z Ę D O W A.

Poz. 59.

O I D E Z W A

Kuratora O. S. W. do Nauczycielstwa Wołyńskiego.

W dniu 18 października Polska święci dziesięciolecie zwycięstwa nad Rosją, zwycięstwa, które zdecydowało o naszym losie i przyszłości.

Uroczystości październikowe są nie tylko wspomnieniem bohaterstwa i świetnych czynów wojennych, ale i przede wszystkim są świętem czynu polskiego, pierwszego po tylu latach zwycięstwa, mają tu dla nas wychowawców szczególne wartości. Organizując przeto uroczystości w szkołach dla młodzieży, dla tych, co po nas staną przy różnych warsztatach pracy w Polsce, powinniśmy wydobyć wszelkie wartości, które w sobie ten moment naszej historii zawiera. Uświadomić winniśmy młodzieży, że zwycięstwo 1920 roku jest Polaków zasługą, czynem własnym, wynikłym z woli życia i zwycięstwa, bohaterstwa żołnierza i geniusza wodza, a budząc wiarę we własne siły i dumę narodową, jednocześnie należy utrwalić w wiadomości młodzieży przekonanie, że zwycięstwo jest tylko wyrazem wartości, istniejących w Narodzie, że o sile Państwa decyduje jakość jego obywateli. Należy też oddziaływać na ambicję młodzieży, ażeby przez swoją pracę, przez dzielność, szlachetny charakter, rzetelny stosunek do swych obowiązków wyrobiła się na dobrych obywateli, a przez to przyczyniła się w przyszłości do utrwalenia potęgi Rzeczypospolitej, spłacając ten dług jaki ciąży na niej wobec pokolenia, które walczyło o wolność i zdobyło niezależność. Święto październikowe będzie jednocześnie oddaniem hołdu poległym w walkach o wolność Polski oraz sposobnością do wyrażenia głębokiej czci dla wielkich zasług Józefa Piłsudskiego, zwycięskiego wodza ostatniej wojny i bojownika o wolność i wielkość Polski.

Wyrażam przekonanie, iż nauczycielstwo Wołynia, biorące zawsze żywy udział we wszelkiej pracy społecznej i państwowej i w tym wypadku przyczyni się do należytego uczczenia dziesięciolecia zwycięstwa zarówno w szkole jak i w obchodach pozaszkolnych.—

Kurator Okręgu Szkolnego (—) **A. Szelański.**

Poz. 60. Taksy szkolne w szkołach średnich ogólnokształcących.

Okólnik Min. W. R. i O. P. z dnia 4-VII 1930 r. Nr. II-15720/30.

Z mocą obowiązującą od początku roku szkolnego 1930/31, zatem od dnia 1 września 1930 r. Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wprowadza w szkołach średnich ogólnokształcących na okres roku szkolnego 1930/31 następujące taksy:

1. Taksa wstępna dla uczniów, wstępujących po raz pierwszy do państwowej szkoły średniej	3 zł.
2. Taksa za egzamin wstępny do klasy pierwszej lub wyższej	10 zł.
3. Taksa za egzamin wstępny z różnicy programów	10 zł.
4. Taksa za egzamin prywatny, zdawany w państwowej szkole średniej (w okręgach, w których te egzaminy istnieją)	10 zł.
5. Taksa za egzamin dojrzałości w szkołach średnich państwowych i prywatnych	12 zł.
6. Taksa za pełny egzamin dojrzałości dla eksternów	60 zł.
7. Taksa za uzupełniający egzamin dojrzałości dla eksternów	15 zł.
8. Taksa za wydanie duplikatu świadectwa rocznego lub półrocznego	5 zł.
9. Taksa za wydanie duplikatu świadectwa dojrzałości	10 zł.
10. Taksa administracyjna roczna	150 zł.

Z powyższych taks jedynie taksy, wymienione pod pozycją 8 i 9, stanowią dochód państwowy i winny być wpłacone przez zainteresowanych do Kas Skarbowych na rachunek Kuratorjum do zarachowania na § 14 działu 3 (Szkolnictwo Średnie Ogólnokształcące) budżetu dochodowego Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Taksy wymienione w punktach 2, 3 i 4, rozdzielają dyrekcje szkół pomiędzy egzaminatorów, względnie członków komisji egzaminacyjnych, jako wynagrodzenie za udział w komisjach. Na pobrane taksy dyrekcje wydają kwity ze specjalnego bloczka, opatrzone pieczęcią szkoły. Sumy poszczególne winny być wciągnięte na tę samą listę, na której są pokwitowania z podziału kwoty między egzaminatorów.

Taksy wymienione pod pozycjami 5, 6 i 7 za egzamin dojrzałości, szkoły państwowe i niepaństwowe wpłacają do dyspozycji Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego na fundusz specjalny „Taksa administracyjna“ i przesyłają Kuratorjum wykaz uczniów (enic), od których taksy te zostały pobrane, oraz dowód wpłacenia łącznej kwoty. Kuratorjum po

spawdzeniu wykazy te wraz z dowodami wpłaty odsyła do Ministerstwa.

Taksy, wpłacone przez uczniów, zwrotowi zasadniczo nie podlegają. Wyjątkowo mogą być zwrócone taksy, wymienione w punktach 5, 6 i 7 i to tylko w tym wypadku, gdy uczeń (ekstern) z powodu zastąpienia lub choroby, powstałej po wpłaceniu taksy, co winno być stwierdzone świadectwem lekarskiem, egzaminowi poddać się nie może, względnie po wpłaceniu taksy do egzaminu dopuszczony nie zostanie.

Zwrotu taks dokonywują Kuratorja Okręgów Szkolnych we własnym zakresie działania z przekazanego przez Ministerstwo funduszu specjalnego „Taksa administracyjna“.

Dochód z taks, wymienionych w punktach 1 i 10, winny dyrekcje szkół przekazywać za pośrednictwem Pocztowej Kasy Oszczędności na rachunek czekowy Nr. 30110 Centralnej Kasy Państwowej, a mianowicie taksy wstępne i 95 zł. z taksy administracyjnej do dyspozycji Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. (Departament Szkolnictwa Ogólnokształcącego) na fundusz specjalny „Taksa administracyjna“, zaś 55 zł. z taksy administracyjnej zatrzymywać do własnej dyspozycji na pokrycie wydatków rzeczowo-administracyjnych, szkoły, w szczególności na opał, światło, utrzymanie porządku, na wydatki biurowe, wydatki różne, drobny remont, urządzenie lokali szkolnych, na pomoce naukowe i t. p. Z tego też dochodu rezerwują dyrekcje szkół półrocznie 1.50 gr. (względnie po 75 gr. przy częściowych zwolnieniach) od ucznia na wycieczki, urządzenia i przybory do zabaw ruchowych, sporty i t. p., które dyrekcje organizują według własnego uznania. Wszelkie wpływy do funduszu, pozostającego w zarządzie dyrekcji szkół jak również i wydatki z tego funduszu czynione, obowiązane są dyrekcje szkół zapisywać jako dochód, względnie rozchód, w myśl przepisów rachunkowo-kasowych dla dyrekcji gimnazjów państwowych.

Funduszu specjalnego „Taksa administracyjna“ używać będzie Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego na ogólne cele szkolnictwa średniego ogólnokształcącego.

Unormowana niniejszem rozporządzeniem taksa administracyjna winna być przez uczniów wpłacana w dwóch równych ratach półrocznych z początkiem danego półrocza, jednak najpóźniej do końca drugiego miesiąca. Uczniowie, którzy uzyskali zwolnienie od tej taksy w jednym półroczu, korzystają ze zwolnienia i w następnem półroczu szkolnym, o ile istnieją warunki, od których zależy zwolnienie. Zwolnienie obowiązuje na przeciąg roku szkolnego. Od uczniów, którzy przed ostatecznym terminem płatności taksy występują ze szkoły, można nie żądać opłacenia taksy.

Do ulszczenia taks obowiązani są zasadniczo wszyscy uczniowie (eksterni). Zwolnień można udzielić jedynie od taksy za egzamin dojrzałości eksternów i od taksy administracyjnej.

Ze zwolnień od taksy administracyjnej mogą korzystać:

a) dzieci rodziców niezamożnych, oraz dzieci czynnych funkcjonariuszów państwowych i wojskowych zawodowych, pobierających ze Skarbu Państwa uposażenie służbowe, względnie wynagrodzenie, o ile nie jest wiadome, że posiadają znaczniejszy majątek. W tym wypadku płacą połowę taksy administracyjnej, która przypada do podziału stosunkowo między Ministerstwem W.^oR. i O. P. i dyrekcję szkoły;

b) w wypadkach zupełnego ubóstwa w całości, jednak w granicach 10% ogółu uczniów całej szkoły, przyczem zgodnie z tutejszem zarządzeniem z dnia 31 grudnia 1928 r. Nr. II-17818/28 w pierwszym rzędzie uwzględniać należy dzieci niezamożnych inwalidów wojennych.

Od taksy za pełny egzamin dojrzałości eksternów mogą być zwolnieni w połowie kandydaci zupełnie niezamożni oraz dzieci czynnych funkcjonariuszów państwowych i wojskowych zawodowych, a także i sami funkcjonariusze państwowi i wojskowi zawodowi. Całkowicie zwolnieni od tej taksy mogą być wyjątkowo kandydaci zupełnie ubodzy i to w granicach 10% wszystkich kandydatów, dopuszczonych do egzaminu, przyczem analogicznie do punktu b poprzedniego ustępu pierwszeństwo mieć winny dzieci niezamożnych inwalidów wojennych oraz niezamożni inwalidzi wojenni.

Określonych wyżej zwolnień od taksy administracyjnej udzielają co półrocze rady pedagogiczne szkół, stosownie do stanu majątkowego rodziców uczniom (icom), którzy pilnością i postępną w nauce na to zasługują. Rady pedagogiczne winny przy zwolnieniach od taks rozważyć dokładnie warunki, w jakich młodzież poza szkołami pozostaje, nadto jej pilność i postępy w nauce. Zwolnienia od taksy administracyjnej należy odmówić uczniom (icom) bez względu na to, czy są dziećmi funkcjonariuszów państwowych i wojskowych zawodowych, którzy nie wykazują należytych postępów w nauce i zachowaniu, a rada pedagogiczna doszła do przekonania, że nie są to objawy przejściowe, ale zasadnicze cechy ujemne inteligencji, lub charakteru. Opieka domowa ucznia może odwołać się od decyzji rady pedagogicznej w wypadku odmówienia zwolnienia do Kuratorjum, które rozstrzyga ostatecznie. Od taksy za egzamin dojrzałości eksternów zwalnia Kuratorjum.

Zwolnienie od taksy administracyjnej następuje z końcem drugiego miesiąca po rozpoczęciu roku szkolnego na skutek podania wniesionego do dyrekcji szkoły przez rodziców, lub opiekę domową ucznia w terminie najdalej miesięcznym po

rozpoczęciu roku. Do podania należy dołączyć stosowne zaświadczenie o stanie majątkowym.

Funkcjonariusze państwowi i wojskowi zawodowi nie składają podań o zwolnienie od taksy. Dyrekcja może jednak zażądać od nich w razie wątpliwości przedstawienia zaświadczenia o stanie majątkowym, lub formalnego zaświadczenia, że interesowany jest funkcjonariuszem państwowym.

Uczniowie (ice) nie zwolnieni od taksy administracyjnej obowiązani są wpłacić tę taksę bezwzględnie po zakomunikowaniu im odnośnych decyzji rady pedagogicznej, najpóźniej jednak do końca 3-go miesiąca danego półrocza pod rygorem niedopuszczenia do dalszych zajęć szkolnych.

Kontrolę nad należytem pobieraniem taks od uczniów, względnie rozdziałem i przekazywaniem taksy administracyjnej, wykonują w stosunku do wszystkich szkół średnich państwowych niezależnie od organów kontroli państwowej Kuratorja.

W sprawie pobierania taks zechcą Kuratorja wydać bezwzględne stosowne zarządzenia dyrekcjom państwowych szkół średnich ogólnokształcących.

Z chwilą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia uchylam wszystkie dotychczasowe rozporządzenia, dotyczące niniejszem rozporządzeniem objętych taks szkolnych w szkołach średnich ogólnokształcących.

Minister (—) **Sł. Czerwiński.**

Poz. 61 Przekazywanie obiektów, stanowiących własność Skarbu Państwa.

Okólnik Kuratorjum Okr. Szk. Woł. z dn. 6.IX. 1930 r. Nr. 0-10432/30.

W myśl zarządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 17 czerwca 1930 r. Nr. I. R-6411/30 powiadamiam, że Ministerstwo Skarbu, chcąc ujednostajnić i uprościć tryb postępowania, stosowany dotychczas niejednolicie w wypadkach przekazywania obiektów skarbowych poszczególnym władzom względnie przedsiębiorstwom (monopolom) państwowym, jak również celem zlikwidowania tych nieporozumień i sporów, jakie mają miejsce między władzami państwowymi na tle kwestji odpłaty za korzystanie z przekazanych obiektów skarbowych, uchyliło poprzednie okólniki z dnia 13 czerwca 1924 r. L: 1969/DB/1 i z dnia 13 listopada 1924 r. L: 2933/DB/1 w sprawie zawierania umów cywilno-prawnych między władzami państwowymi i równocześnie zarządzeniem z dnia 17 maja 1930 r. L: I.D.III-1250/1/30 oznajmiło co następuje:

„Zgodnie z prawodawstwem polskiem stojącym na gruncie jednolitości i niepodzielności Skarbu Państwa oraz jego mienia nie mogą być zawierane umowy w tych wypadkach, gdy obiekty skarbowe, znajdujące się w zarządzie władz, urzędów,

względnie przedsiębiorstw (monopolów) państwowych odstępowane są innym władzom, urzędom, względnie przedsiębiorstwom (monopolom) państwowym. Umowy bowiem zawierane w powyższych wypadkach dochodziłyby do skutku między przedstawicielami tego samego podmiotu prawnego, jakim jest Skarb Państwa i wobec tego nie pociągałyby za sobą żadnych skutków prawnych.

Przekazywanie obiektów skarbowych w wypadkach wyżej wymienionych winno natomiast znaleźć wyraz w odpowiednim protokóle, sporządzonym przy współdziałaniu przedstawicieli zainteresowanych władz, urzędów, względnie przedsiębiorstw (monopolów) państwowych. Również protokółarnie należy uregulować wszelkie kwestje, związane z faktem przekazania obiektów skarbowych, a więc naprzykład sprecyzować zasady, sposób i zakres użytkowania odstąpionych obiektów, oznaczyć, kto wykonywać będzie zarząd danego obiektu, określić ewentualne inne czynności administracyjne, połączone z faktem użytkowania i oznaczyć, kto będzie spełniać te czynności określić, kto i jakie ciężary (koszty remontu, naprawy, podatki, i t. d.) będzie regulować.

Co się tyczy kwestji odpłaty za przekazane objekty, to o ile chodzi o objekty skarbowe nieruchome, należy je przekazywać bezpłatnie t. j. bez wyznaczania jakichkolwiek opłat za korzystanie z odstąpionych obiektów nieruchomości. Powyższą zasadę nieodpłatności stosować należy bez względu na to, czy obiekt skarbowy, znajdujący się w zarządzie władzy, urzędu, przedsiębiorstwa (monopolu) państwowego oddany zostaje władzy państwowej, urzędowi względnie przedsiębiorstwu (monopolowi) państwowemu, jak również bez względu na to, czy chodzi o czasowe lub trwałe korzystanie z odstąpionego obiektu lub z jego części.

Nie dotyczy to tylko państwowych przedsiębiorstw skomercjalizowanych, wydzielonych z administracji państwowej na zasadzie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 195), o ile takiemu przedsiębiorstwu na mocy protokołu zdawczo-odbiorczego zostanie oddany w imieniu Skarbu Państwa odpowiedni majątek. Natomiast w wypadkach przekazywania obiektów skarbowych ruchomych należy stosować z reguły zasadę odpłatności. Podając powyższe do wiadomości i wydania zarządzeń, Ministerstwo Skarbu prosi o zaniechanie żądania opłat od tych władz, urzędów, przedsiębiorstw (monopolów) państwowych, które korzystają już z obiektów skarbowych nieruchomości, dotychczas im przekazanych."

Poz. 62. W sprawie przedstawień teatralnych dla młodzieży szkolnej.

Okólnik Kurat. Okr. Szkoln. Woł. Nr. II-16141/30 z dn. 16.IX 1930 r.

Do P. P. Dyrektorów Szkół Średnich Ogólnokształcących, Zakładów Kształcenia Nauczycieli i Szkół Zawodowych Państwowych i Prywatnych, Rektoratu Państwowego Prawosławnego Seminarjum Duchownego oraz do P. P. Kierowników 7-klasowych publicznych szkół powszechnych w Okręgu.

Wołyński teatr objazdowy urządzi w roku szkolnym 1930/31 w różnych miejscowościach Wołynia szereg przedstawień dla młodzieży szkolnej, uwzględniając tak dzieła klasyczne jak i najnowsza twórczość dramatyczną polską i obcą. Przedstawienia te należy zatem traktować jako pomoc naukową zarówno z wycieczkami krajoznawczymi, zwiedzaniem muzeów i t. p. t. zn. udział młodzieży winien być w zależności od rozwoju umysłowego uczniów i od wystawionego dzieła obowiązkowy. Dyrekcje szkół zaś i Grona Nauczycielskie winny dołożyć wszelkich starań, by korzystanie z nich młodzieży ułatwić i uprzyścić. Przedstawienia winny być poprzedzane odpowiednimi interpretacjami dzieł, które powinny wygłaszać nauczyciele poloniści. Na Panów Dyrektorów Państwowych Szkół Średnich Ogólnokształcących nakładam obowiązek starania się o prelegentów i porozumiewania się w tej sprawie z Zarządem Teatru. P. P. Dyrektorowie gimnazjów państwowych zajmą się również organizowaniem udziału młodzieży wszystkich szkół w danej miejscowości, przydzielając im odpowiednią w stosunku do liczby uczniów ilość miejsc w teatrze, oraz pośrednicząc w nabywaniu przez szkoły ustalonej ilości biletów.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) K. Szelągowski.

Poz. 63. Wprowadzenie obowiązujących w szkołach prawideł gier drużynowych.

Okólnik Kuratorjum Okr. Szk. Woł. z dn. 11.IX. 1930 r. Nr. O-14450/30

Pan Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego okólnikiem z dnia 9 sierpnia 1930 r. Nr. I. W. F. 5373/30 polecił do stosowania w szkołach wydawnictwa Ministerstwa p. t. „Prawidła gier drużynowych“. Kwadrant, Palant, Siatkówka, Koszykówka, Szczypiorniak i Jordanka — w opracowaniu wzytatora Zygmunta Wyrobka — wyd. 1930 r. (Skład główny — Administracja miesięcznika „Wychowanie Fizyczne“ — Poznań Park Wilsona). Podając powyższe do wiadomości przesyłam jednocześnie P. P. Inspektorom i Dyrekcjom Szkół Średnich

Ogólnokształcących i Zawodowych odpowiednią ilość kompletów prawideł gier. Książki należy włączyć do inwentarza bibliotek szkolnych.—

Kurator Okręgu Szkolnego (—) K. Szelański.

Poz. 64.

„Miesiąc Pomorza“

Okólnik Kuratorjum Okr. Szk. Woł. z dnia 22-IX 1930 r. Nr.0-16538/30.

„Związek Obrony Kresów Zachodnich organizuje na terenie całej Polski w czasie od 15 listopada do 15 grudnia r. b. „Miesiąc Pomorza“, który ma za zadanie pogłębienie znajomości Pomorza i morza dla Polski, oraz obudzenie czujności na grożące Pomorzu niebezpieczeństwo, zbieranie funduszu na zakup eskadry hydroplanów i na prace Związku Obrony Kresów Zachodnich na Pomorzu. Oprócz celów finansowych „Miesiąc Pomorza“ ma spełnić doniosłą propogandę w myśli hasła „Frontem do morza“, uwidocznic ważność powyższego zagadnienia dla każdego nawet najbardziej oddalonego zakątka Polski.

W związku z powyższem proszę P. P. Inspektorów, Dyrekcje Państwowych i Prywatnych Szkół Średnich Ogólnokształcących, Szkół Zawodowych i Seminarjów Nauczycielskich o współdziałanie ze Związkiem Obrony Kresów Zachodnich przy urządzaniu „Miesiąca Pomorza“ na terenie Okręgu Szkolnego.

W związku z „Miesiącem Pomorza“ Związek Obrony Kresów Zachodnich przygotowuje broszurę o Pomorzu jako materiał do przemówień i odczytów. Broszura ta będzie rozsyłana do szkół bezpłatnie. Ponadto Z. K. O. Z. przystąpił do konstruowania dla akcji odczytowej o Pomorzu specjalnych przezroczy na szkle, w których będzie uwzględniana historia, etnografia, krajoznawstwo i gospodarcze znaczenie Pomorza. Każda serja 40 przezroczy będzie stanowiła dla siebie całość, a obie serje dadzą pogląd na całokształt zagadnień Pomorza. Cena za obydwie serje t. j. za 80 przezroczy wynosi zł. 80 z opakowaniem i dostawą na miejsce. Oprócz wspomnianych przezroczy na szkle przygotowuje się jeszcze 3 serje przezroczy na taśmie filmowej, które mogą być wyświetlane specjalnym aparatem. Każda serja będzie zawierała około 50 obrazów, koszt jednej serji 6 zł. z przesyłką. Ubocznie nadmieniam się, że cena aparatu do przezroczy filmowych wynosi 250 zł. za aparat na sieci elektrycznej, a 430 zł. na światło z akumulatora, zaś cena lampki zapasowej 5 zł. Zamówienia w tym wypadku należy kierować do Okręgu Pomorskiego Związku Obrony Kresów Zachodnich w Toruniu, ul. Kopernika 5, zaś Okrąg Środkowy Z. O. K. Z. w Warszawie, ul. Hipoteczna 8, celem dopilnowania przysłania przezroczy. Zarówno broszura jak i przezrocza mogą być zużytkowane przy urządzaniu odczytów w szkołach, jak

również na kursach dla dorosłych. Proszę P. P. Inspektorów o specjalne zajęcie się sprawą zorganizowania odczytów z przezroczami o Pomorzu na kursach dla dorosłych ze względu na aktualność tego zagadnienia wobec urządzanych powszechnie wieców protestacyjnych i częstych artykułów w prasie, poświęconych Pomorzu.

Kurator Okręgu Szkolnego [—] **K. Szelański**.

Poz. 65.

Rejony wizytacyjne.

Okólnik Kuratorjum Okr. Szk. Wol. z dnia 24.IX-1930 r. Nr. 16784.

Podaję do wiadomości rozkład rejonów wizytacyjnych dla szkół powszechnych, średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli oraz szkół zawodowych, który wchodzi w życie z dniem 1 września 1930 r.

A. Szkolnictwo powszechne:

- 1) Naczelnik Wydziału p. **Jan Dryjański** — pow. Równe.
- 2) Wizytator i p. o. Naczelnika Wydziału p. **Witold Eymontt** — powiat Łuck.
- 3) Wizytator p. **Czesław Zaleski** — powiaty: Dubno, Krzemieniec, Kostopol i Zdołbunów.
- 4) Wizytator (vacat) powiaty: Kowel, Luboml, Horochów i Włodzimierz.

Do czasu objęcia urzędowania przez wizytatora (vacat) czynności wizytacyjne w powiatach: Luboml, Zdołbunów i Równe powierzam p. Naczelnikowi Dryjańskiemu, zaś w powiatach: Dubno, Krzemieniec, Kostopol, Horochów, Kowel i Włodzimierz p. Wizytatorowi Cz. Zaleskiemu.

B. Szkoły średnie ogólnokształcące.

Rejon I. Wizytator p. **Dr. Władysława Tatarzanka:**

Równe: 1) Gimnazjum państwowe imienia T. Kościuszki. 2) I-sze Gimnazjum Koedukacyjne z polskim językiem nauczania Bencjona Goldfelda i Łazara Perela. 3) Gimnazjum Koedukacyjne T-wa Szerzenia Oświaty wśród żydów, 4) Gimnazjum Koedukacyjne z ukraińskim językiem nauczania Teodora Piękarskiego, 5) Gimnazjum Koedukacyjne z hebrajskim językiem nauczania Stowarzyszenia Kult.-Oświat. „Tarbut“.

Zdołbunów: 6) Gimnazjum Państwowe im. Adama Mickiewicza.

Ostróg: 7) Gimnazjum Państwowe im. M. Konopnickiej.

Dubno: 8) Gimnazjum Państwowe im. St. Konarskiego. 9) Gimnazjum Koedukacyjne z polskim językiem nauczania.

Krzemieniec: 10) Państwowe Prawosławne Seminarjum Duchowne. 11) Gimnazjum Koedukacyjne Wydziału Powiatowego i Magistratu m. Krzemieńca. 12) Gimnazjum Koedukacyjne z ukraińskim językiem nauczania Sergjusza Milaszkiwicza,

C. Zakłady kształcenia nauczycieli.

13) **Ostróg** — Państwowe Seminarjum Nauczycielskie im. Komisji Edukacji Narodowej oraz Państwowy Kurs Nauczycielski.

14) **Łuck** — Prywatne Seminarjum Nauczycielskie im. H. Kołłątaja.

15) **Maciejów**: Prywatne Seminarjum Nauczycielskie S. S. Niepokalanek.

Szkoły średnie ogólnokształcące.

Rejon II. Wizytator i Naczelnik Wydziału p. **Kazimierz Tokarski.**

Łuck: 1) Gimnazjum Państwowe im. T. Kościuszki, 2) Gimnazjum Koedukacyjne z polskim językiem nauczania Mojżesza Gliklicha. 3) Gimnazjum Koedukacyjne z ukraińskim językiem nauczania T-wa im. Łesi Ukrainki.

Kowel: 4) Gimnazjum Państwowe im. J. Słowackiego, 5) Gimnazjum Koedukacyjne z polskim językiem nauczania Klary Erlich, 6) Gimnazjum Koedukacyjne z hebrajskim językiem nauczania Stow. Kulturalno-Oświatowego „Tarbut“.

Włodzimierz. 7) Gimnazjum Państwowe im. M. Kopernika, 8) Gimnazjum Koedukacyjne z polskim językiem nauczania Dr. M. Starera.

Rejon III. Wizytator i p. o. Naczelnika Wydziału p. **Witold Eymontt.** 1) Równe, Gimnazjum Koedukacyjne Rosyjskiego Towarzystwa Dobroczynności, 2) Łuck — Gimnazjum Koedukacyjne Rosyjskiego Towarzystwa Dobroczynności.

Wizytowanie szkół zawodowych w Okręgu powierzam p. inż. Władysławowi Rakowskiemu, p. o. wizytatora szkół Kuratorjum Okr. Szk. Wołyńskiego.

Kurator Okręgu Szkolnego [—] **K. Szełański.**

Poz. 66. Zmiana rejonów i Państwowych Komisji Egzaminacyjnych dla egzaminu praktycznego na nauczycieli publicznych szkół powszechnych.

Okólnik Kuratorjum Okr. Szk. Woł. z dnia 25.IX-1930 r. Nr. 16787/30.

Chcąc umożliwić Komisjom Egzaminacyjnym przeprowadzanie egzaminów na nauczycieli publicznych szkół powszechnych w myśl § 1 a zarządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 14 grudnia 1928 r. Nr. I-7702/28 (Dz. Urz. Ministerstwa z 1929 r. Nr. 1 poz. 3) — t. j. w tej szkole powszechnej, w której dany kandydat jest zatrudniony, uważam za konieczne powiększenie liczby rejonów i Komisyj dla tych egzaminów. Z wyżej przytoczonych powodów na miejsce 4 rejonów i Komisyj powołanych okólnikiem Kuratorjum z 23.I.1929 r. Nr. I-117429/ (Dz. Urz. Kurat. Nr. 2, poz. 24)

ustanawiam dla Okręgu Szkolnego Wołyńskiego 6 rejonów i dla każdego Państwową Komisję egzaminacyjną dla nauczycieli publicznych szkół powszechnych w następującym składzie:

I Rejon — dla powiatów rówieńskiego i kostopolskiego z siedzibą Komisji w Równem — Gimnazjum Państwowe im. T. Kościuszki — P. P. Prezes — vacat — Dyrektor Gimnazjum, Zastępca Prezesa Wincenty Ziemacki — Inspektor Szkolny w Równem. Członkowie: 1) Stanisław Zdzieński — Inspektor Szkolny w Kostopolu, 2) Aleksander Zdzieborski — zastępca Inspektora Szkolnego w Kostopolu, 3) Jadwiga Hoffmanowa, nauczycielka Gimnazjum Państwowego w Równem, 4) Konstanty Kwaszenko, nauczyciel Gimnazjum Państwowego w Równem, 5) Antonina Hermaszewska, kierowniczka szkoły powszechnej w Równem, 6) Janina Kulińska — nauczycielka szkoły powszechnej w Równem, 7) Atanazy Kowalski, nauczyciel Gimnazjum Państwowego w Równem, 8) Józef Krzemień — kierownik szkoły powszechnej w Równem, 9) Mikołaj Denysiuk — kierownik szkoły powszechnej w Równem, 10) Leon Gašior — kierownik szkoły powszechnej w Równem, 11) Bolesław Korzeniowski — kierownik szkoły powsz. w Kostopolu, 12) Andrzej Demidiuk — kierownik szkoły powsz. w Stepaniu, 13) Jakób Byczkowski — kierownik szkoły powsz. w Równem, 14) Awżkowicz Kazimierz — kierownik szkoły powsz. w Derażnem, 15) Romankiewicz Mikołaj — kierownik szkoły powsz. w Bereżnem, 16) Witman Franciszek — kierownik szkoły powsz. w Hucie Stepańskiej, 17) Anna Czarwidowa — nauczycielka Gimnazjum Państw. w Równem.

II Rejon — dla powiatów żdołbunowskiego i dubieńskiego z siedzibą Komisji w Ostrogu — Państwowe Seminarjum Nauczycielskie. P. P. Prezes — vacat — dyrektor Seminarjum, Zastępca Prezesa — Adam Stefaniak — Inspektor Szkolny w Dubnie, Członkowie: 1) Grzegorz Zdanowicz — dyrektor Gimnazjum Państwowego w Dubnie, 2) Władysław Jabłoński — zastępca Inspektora Szkolnego we Włodzimierzu, 3) Stefan Papużyński — profesor Gimnazjum Państw. w Dubnie, 4) Stanisław Petrykowski — kierownik szkoły powsz. w Żdołbunowie, 5) Mikoszewska Gustawa — kierowniczka szkoły powsz. w Żdołbunowie, 6) Władysław Akajewicz, — naucz. szkoły powsz. w Ostrogu, 7) Andrzej Wiwczaruk — kierownik szkoły powsz. w Ostrogu, 8) Marja Mikoszowa — kierowniczka szkoły powsz. w Dubnie, 9) Walenty Byrka — kierownik szkoły powsz. w Padziwilowie, 10) Jan Bubliski — kierownik szkoły powsz. w Werbie, 11) Paweł Nycz — kierownik szkoły powsz. w Dubnie, 12) Michał Siudak — kierownik szkoły powsz. w Rozważu, 13) Stefan Baraniecki — dyrektor Gimnazjum Państw. w Ostrogu, 14) Władysława Baraniecka — nauczycielka Gimn. Państw. w Ostrogu, 15)

Stanisław Mirkiewicz —nauczyciel Seminarjum Nauczycielskiego w Osrogu,

III Rejon — dla powiatu łuckiego z siedzibą Komisji w Łucku —Gimnazjum Państwowe P. P. Prezes Edward Horszowski—dyrektor Gimnazjum Państw. w Łucku, zastępca Prezesa—Bazyli Gierowski —zastępca Inspektora Szkolnego w Łucku, Członkowie: 1) Stefan Jewdokimow—nauczyciel Gimnazjum Państw. w Łucku, 2) Andrzej Szewcow—nauczyciel Gimnazjum Państw. w Łucku, 3) Sabina Krasicka—nauczycielka Gimnazjum Państw. w Łucku, 4) Antoni Białkowski—kierownik szkoły powsz. w Łucku, 5) Jan Gotman—nauczyciel szkoły powsz. w Łucku, 6) Jadwiga Ziajkowa — kierowniczką szkoły powsz. w Łucku, 7) Jan Bogacz — kierownik szkoły powsz. w Łucku, 8) Piotr Kołaczkowski—kierownik szkoły powsz. w Łucku, 9) Albin Ruenbauer—kierownik szkoły powsz. w Hubinie, 10) Filipow Sergjusz — kierownik szkoły powsz. w Bogolubach, 11) Lorenc Juljan—kierownik szkoły powsz. w Rożyszczach.

IV Rejon — dla powiatu krzemienieckiego z siedzibą Komisji w Krzemieńcu—Liceum. P. P. Prezes Hilczer Franciszek—dyrektor Państw. Seminarjum Naucz. w Krzemieńcu, zastępca Prezesa Siefan Bąbiński—Inspektor Szkolny w Krzemieńcu, Członkowie: 1) Edward Machniewicz — dyrektor Gimnazjum Samorządowego w Krzemieńcu, 2) Stanisława Sanojcówna—nauczycielka Seminarjum Państw. Naucz. w Krzemieńcu, 3) Franciszek Mączak — nauczyciel Gimnazjum Państw. w Krzemieńcu, 4) Halina Ruskowa — nauczycielka Seminarjum Państw. w Krzemieńcu, 5) Stanisław Bieda — kierownik szkoły ćwiczeń Seminarjum Państw. w Krzemieńcu, 6) Stanisława Bieda — nauczycielka szkoły ćwiczeń Seminarjum Naucz. Państw. w Krzemieńcu, 7) Stanisława Dłubakowa — naucz. szkoły ćwiczeń Państw. Seminarjum Naucz. w Krzemieńcu, 8) Franciszek Bejsarowicz —nauczyciel szkoły powsz. w Krzemieńcu, 9) Krzyżycki Sergjusz —nauczyciel szkoły powsz. w Krzemieńcu.

V Rejon — dla powiatów włodzimierskiego i horochowskiego z siedzibą Komisji we Włodzimierzu — Państwowe Gimnazjum. P. P. Prezes Dymitr Niżnikiewicz—dyrektor Gimnazjum Państwowego we Włodzimierzu, zastępca Prezesa Stanisław Kudela — Inspektor Szkolny we Włodzimierzu. Członkowie: 1) Piotr Korzeniowski — Inspektor Szkolny w Horochowie, 2) Władysław Chmielowiec — nauczyciel Państw. Seminarjum Naucz. w Ostrogu, 3) Janina Niżnikiewiczowa — nauczycielka Gimnazjum Państw. we Włodzimierzu, 4) Zygmunt Filarski — nauczyciel Gimnazjum Państw. we Włodzimierzu, 5) Franciszek Strzelecki — kierownik szkoły powsz. we Włodzimierzu, 6) Salomea Perelmutter — kierowniczką szkoły powsz.

we Włodzimierzu, 7) Jan Mazur — kierownik szkoły powsz. w Uścituğu, 8) Antoni Lisowski — kierownik szkoły powsz. w Horochowie, 9) Eugenjusz Korpak — nauczyciel szkoły powsz. w Horochowie, 10) Mikołaj Zwojnicky, naucz. szkoły powsz. we Włodzimierzu, 11) Krajewska Helena — kierowniczką szkoły powsz. w Białożowczyźnie, 12) Woś Józef — kierownik szkoły powsz. w Werbie, 13) Witman Sergjusz — nauczyciel szkoły powsz. we Włodzimierzu, 14) Stanisław Błotnicki — kierownik szkoły powsz. w Pieczchwostach.

VI Rejon — dla powiatów kowelskiego i lubomelskiego z siedzibą Komisji w Kowlu.

P. P. Prezes Jan Laskowski — dyrektor Państwowego Gimnazjum w Kowlu, Zastępca Prezesa Stanisław Panek — Inspektor Szkolny w Kowlu, Członkowie: 1) Jan Leśniakowski — inspektor szkolny w Lubomli, 2) Bronisław Gieca — zastępca inspektora Szkolnego w Kowlu, 3) Kajetan Łukasiewicz — nauczyciel Gimnazjum Państwowego w Kowlu, 5) Włodzimierz Kołubanowski — nauczyciel Gimnazjum Państw. w Kowlu, 6) Piotr Szczypiński — kierownik szkoły powsz. w Hołobach, 7) Józef Lubowiecki — kierownik szkoły powsz. w Turzysku, 6) Emil Ciepielewski — kierownik szkoły powsz. w Kowlu, 9) Ignacy Stadniuk — kierownik szkoły powsz. w Kowlu, 10) Juljan Pryjma — kierownik szkoły powsz. w Starych Koszarach, 11) Piotr Komisa — kierownik szkoły powsz. w Różynie, 12) Teodor Gierowski — kierownik szkoły powsz. w Lubitowie, 13) Łączkowska Wiesława — naucz. szkoły powsz. w Maciejowie, 14) Marja Zdzietowiecka — nauczycielka szkoły powsz. w Hołobach, 15) Ludwik Vrba — nauczyciel szkoły powsz. w Maszowie.

Kurator Okręgu Szkolnego [—] K. Szelaęowski.

Poz. 67. Popieranie akcji Komitetu Floty Narodowej.

Okólnik Kuratorjum O. S. Woł. z dnia 30.IX.1930 r. Nr. 0-16948/30.

Dziejowe tradycje, oraz współczesne warunki bytu i rozwoju Państwa Polskiego nakazują szerokim sferom naszego społeczeństwa jaknajwiększą troskę o utrzymanie i rozbudowę jednego z najważniejszych czynników potęgi Polskiej: floty morskiej, broniącej wybrzeże Bałtyku przed zakusami wrogów, posiadających w zakresie organizacji siły morskiej znacznie lepsze środki. W celu przeciwstawienia wrogiej sile należyście przygotowanej i zaopatrzonej polskiej floty morskiej rozwija wśród społeczeństwa polskiego ożywioną akcją Komitet Floty Narodowej, który zwraca się z apelem o uświadomienie mas, co do znaczenia floty morskiej dla Państwa i propagandę w kierunku zbierania funduszków na jeden z okrętów floty pod nazwą „Dar Szkoły Polskiej“, na który już zaczynają napływać

składki. Akcja powyższa spotkała się z jaknajwiększym zrozumieniem przede wszystkim wśród sfer nauczycielskich polskich i dlatego też zwracam się do Panów Inspektorów, Dyrektorów Szkół Średnich państwowych i prywatnych, Zakładów Kształcenia nauczycieli i Szkół Zawodowych, Kierowników 7-kl. Szkół Powszechnych Okręgu Szkolnego Wołyńskiego z poleceniem organizowania po szkołach odczytów i pogadanek, uświadamiających młodzież szkolną i rodziców o znaczeniu dla interesów Państwa floty morskiej i konieczności współdziałania w celu jej podniesienia z czynnikami państwowymi przez składki na budowę okrętu „Dar Szkoły Polskiej“.

Ponieważ na mocy odnośnych ustaw Komitet Floty Narodowej koordynuje wszystkie wysiłki społeczeństwa zwrócone w tym celu — należy przesłać zebrane na ten cel fundusze pod adresem: Komitet Floty Narodowej. Warszawa, Elekoralna 2. Konto P. K. O. Nr. 30.

Za Kuratora Okr. Szk. (—) W. Eymontt Nacz. Wydz.

Poz. 68. Loteria fantowa Ligi Morskiej i Rzecznej.

Okólnik Kuratorjum O S. Woł. z dnia 27.IX.1930 r. Nr. 0-16980/30.

W związku z wzmożoną propogandą antypolską Niemiec, zdążającą do rewizji granic na wschodzie i odebrania Polsce t. zw. korytarza Pomorskiego, Liga Morska i Rzeczna przystępuje do akcji, mającej na celu przeciwstawienie zakusom niemieckim skonsolidowanej woli całego społeczeństwa polskiego. Na prowadzenie powyższej akcji potrzebne są fundusze, które mają być zebrane drogą zorganizowania wielkiej loterii fantowej za zezwoleniem Generalnej Dyrekcji Loterii Państwowej. Pierwsza emisja loterii zawierać będzie jeden milion losów po 2 złote, przyczem fanty w ilości 50.000 sztuk przedstawiają wartość 400.000 zł.

Biorąc pod uwagę wielki cel na jaki jest przeznaczony dochód z loterii wzywam ogół nauczycielstwa Okręgu do solidarnego poparcia akcji i zachęcenia młodzieży aby w ten sposób poprzeć ogólnopolski odruch społeczeństwa.

Kurator Okręgu Szkolnego [—] K. Szelański.

K O M U N I K A T Y.

Wielka monografia historyczna o Powstaniu Listopadowem. Obchodzić wkrótce będziemy stulecie powstania listopadowego, bohaterskiej walki Polaków o wolność Ojczyzny. Ażeby godnie uczcić trwałym pomnikiem ten przepiękny epizod historii naszej, przystąpił Obywatelski Komitet Obchodu Stulecia Powstania Listopadowego do wydania w Święto Stulecia, pamiątkowego dzieła historycznego p. t. „W 100 Rocznicę Powstania Listopadowego”. Akcja Komitetu prowadzona pod przewodnictwem Sterników Władz wojskowych i cywilnych, a pozostająca pod patronatem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, oraz Ministerstwa Spraw Wewn., Wojsk., Komunikacji, Rolnictwa i t. d., a nadto uzgodniona z Wojskowym Biurem Historycznym w Warszawie, przewiduje wydanie dzieła o bardzo poważnej i wysokiej wartości literacko-historycznej, zapewnionej przez wybitne pióra.

Monografia formatu 315 x 250 mm. ujęta w piękną szatę zewnętrzną, zawierająca kilkadziesiąt ilustracji, mieszcząca w sobie na kilkuset stronicach druku, na papierze bezdrzewnym, względnie kredowym, autografy wybitnych osobistości Polski Odrodzonej, reprodukcje oryginalnych sztychów i rysunków z doby Powstania, portrety i życiorysy wodzów, twórców i bohaterów z r. 1830/31, reprodukcje obrazów batalistycznych, autografy Wodzów i wybitnych osób z r. 1831 oraz rozkazów wojskowych, opisu przebiegu walk i bitew powstańczych i szereg cennych prac historycznych, przedstawi popularnie ideę i dzieje Powstania Listopadowego i ze względu na powyższą wyjątkową swą rolę i misję oraz wysoką wartość dydaktyczną dla krzepienia ducha patriotycznego wśród młodego pokolenia w szkołach całej Polski, uznana została przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego za godną rozpowszechnienia i poparcia. Znaleźć się ona winna zatem w pierwszej linii we wszystkich zakładach naukowych, a tem samem w rękach całego nauczycielstwa i młodzieży i w tej myśli Kuratorjum zwraca się na skutek prośby Komitetu Redakcyjnego ilustrowanej książki pamiątkowej „W 100 Rocznicę Powstania Listopadowego” z apelem do wszystkich zakładów naukowych o nabycie drogą przedpłaty powyższego dzieła.

Mimo olbrzymich kosztów—Komitet pragnąc, by księga ta znalazła się w każdej bez wyjątku szkole, postanowił oznaczyć ceny nabycia dzieła w przedpłacie w wysokości minimalnej, dostępnej dla każdego zakładu naukowego w Polsce, z tem jednak, że ceny te obowiązują tylko w przedpłacie. Powyższe specjalnie w przedpłacie zniżone ceny są

następujące: egzemplarz broszurowany zł. 13.— w oprawie kartonowej zł. 25.— ozdobny zł. 40.— należność płatna do 30 września b. r. na adres Administracja Wydawnictwa. „W setną Rocznicę Powstania Listopadowego“ Lwów, ul. Piekarska 25.

W sprawie wynagrodzenia pracowników kontraktowych, pobierających zaopatrzenie emerytalne. Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Prezydjum Rady Ministrów okólnikiem z dnia 26 lipca r. b. Nr. D. III. 1864/I wyjaśniło co następuje: Uchylenie art. 25 ustawy emerytalnej z dn. 11 grudnia 1923 r. Dz. U. R. P. 1924 r. Nr. 6 poz. 46 (artykułem 2 ustawy z dnia 23 marca 1929 r. Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 234) pociąga za sobą ten skutek, że pobieranie emerytury na zasadzie ustawy emerytalnej nie wywiera żadnego wpływu na wynagrodzenie umowne pobierane przez emeryta jako pracownika kontraktowego na zasadzie zawartej z nim umowy służbowej. O ile zatem wynagrodzenie umowne zostało określone w sposób podany w okólniku Prezydjum Rady Ministrów z dnia 3 września 1924 L. 10769. t. j. według jakiejś grupy uposażenia funkcjonariuszów państwowych, należy to wynagrodzenie obliczać tak, jak gdyby dany pracownik nie pobierał emerytury. Należy zatem wliczać także dodatek regulacyjny, który zresztą stanowi integralną część tabeli uposażeniowej, należy również przyznawać dodatki ekonomiczne, o ile tylko zachodzą warunki, określone w art. 4 ustawy uposażeniowej, t. j. o ile tylko dany członek rodziny pozostaje na utrzymaniu pracownika kontraktowego. Okoliczność, że dany pracownik już w emeryturze pobiera należny mu np. dodatek ekonomiczny na żonę, nie oznacza bynajmniej, że żona tem samem przestała już być na jego utrzymaniu.—

Zniesienie Komisji Egzaminacyjnej przy Kuratorjum O. S. Wołyńskiego. Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zarządzeniem z dnia 17 września 1930 r. Nr. I Prez. 6079/30 przekazało egzaminowanie kandydatów na stanowiska I i II kategorii w państwowej służbie administracyjnej z Okręgu Szkolnego Wołyńskiego — właściwej komisji Egzaminacyjnej, utworzonej przy Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego.

W związku z powyższem uchylono zarządzenie z dnia 23 listopada 1928 r. Nr. O. Prez. 7342/28 podane co wiadomości w Nr. 1 Dziennika Urzędowego Kuratorjum O. S. Woł. z 1929 r. (Komunikaty).

Miesięcznik p. t. „Organizacja Gospodarstwa Domowego“. Instytut Naukowej Organizacji przy Muzeum Przemysłu i Rolnictwa w Warszawie, Mokotowska 51/53 (Sekcja

Gospodarstwa Domowego) wydaje miesięcznik p. t. „Organizacja Gospodarstwa Domowego”, którego celem jest zwiększenie sprawności prac domowych i polepszenie organizacji poszczególnych gospodarstw przez praktyczne zastosowanie w nich wiadomości naukowych z różnych dziedzin. Ze względu na duże walory tego czasopisma, Kuratorjum zwraca uwagę całego ogółu nauczycielstwa na wydawnictwo „Organizacja Gospodarstwa Domowego” i zachęca Dyrekcję Szkół średnich Ogólnokształcących i Seminarjów Nauczycielskich, Dyrekcję Szkół Zawodowych i Kierownictwa Publicznych Szkół do zaabonowania czasopisma do bibliotek i czytelni szkolnych. Prenumerata wynosi rocznie 15 zł., półrocznie 8 zł., kwartalnie 4.20 zł. Cena numeru pojedynczego 1.40 zł. Wpłaty przyjmują wszystkie Urzędy Pocztowe na konto P. K. O. Nr. 11811.

K O N K U R S Y.

Zgodnie z postanowieniem art. 11 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczyciel w brzmieniu rozporządzenia z dnia 3 lutego 1928 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 47, poz. 462) Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wołyńskiego ogłasza następujące konkursy:

1) na stanowisko kierownika 7-klasowej publicznej szkoły powszechnej Nr. 2 w Lubomlu. Przy szkole brak mieszkania dla kierownika.

2) na stanowisko kierownika 4-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Opalinie, gm. Huszcza pow. lubomelskiego. Przy szkole mieszkanie służbowe o 2 pokojach i kuchni,

3) na stanowisko kierownika 2-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Horodnie, gm. Hołowno, pow. lubomelskiego. Przy szkole brak mieszkania dla kierownika,

4) na stanowisko nauczyciela 7-klasowej publicznej szkoły powszechnej im. J. Słowackiego w Lubomlu.

Kandydaci na stanowiska pod 1) 2) i 4) posiadający W. K. N. — możliwie z grupy humanistycznej lub geograficzno-przyrodniczej mają pierwszeństwo. Kandydaci na stanowiska kierownicze winni odpowiadać warunkom, przewidzianym w art. 12 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli (Dz. Ust. R. P. Nr. 47, poz. 462 z 1928 r.). Od kandydata na stanowisko kierownika szkoły w Horodnie wymagana jest również znajomość języka ruskiego. Podania należy wносить drogą służbową do P. Inspektora Szkolnego w Lubomli w terminie 4-ro tygodniowym od daty ukazania się niniejszych konkursów w Dzienniku Urzędowym.

W I A D O M O Ś C I O S O B I S T E.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wołyńskiego.

Pan Minister W. R. i O. P. zarządzeniem z dnia 6 wżeśnia 1930 r. Nr. I Prez. 5705/30 powierzył p. **Witoldowi Eymonttowi**, Okręgowemu Wizytatorowi Szkół, pełnienie obowiązków Naczelnika Wydziału Ogólnego w Kuratorjum O. S. Wołyńskiego w Równem.

Pan Kurator O. S. W. zarządzeniem z dnia 9 wżeśnia 1930 r. Nr. O-15661/30 mianował p. **Eugenjusza Haskiewicza**, kontraktowego pracownika w X st. sl., adjunktem kancelaryjnym w X st. sl. z dniem 1 października 1930 r.

Szkolnictwo Średnie.

Mianowani z dniem 1 wżeśnia 1930 r. Pan Kurator O. S. W. mianował: p. **Franciszkę Baranównę**, nauczycielką Gimnazjum Państw. im. T. Kościuszki w Równem; p. **Brunona Neumana**, naucz. Gimnazjum Państw. im. M. Konopnickiej w Ostrogu; p. **Feliksa Sęczkowskiego**, naucz. Gimnazjum Państw. im. T. Kościuszki w Lucku.

Przeniesieni na własną prośbę z dniem 1 wżeśnia 1930 r.: Pan Kurator O. S. W. przeniósł: p. **Eugenjusza Jackiewicza**, naucz. Gimnazjum Państw. im. J. Słowackiego w Kowlu na równorzędne stanowisko do Gimnazjum Państw. im. M. Kopernika we Włodzimierzu; p. **Marję Miaskowską**, naucz. Gimnazjum Państw. im. M. Konopnickiej w Ostrogu na równorzędne stanowisko do Gimnazjum Państw. im. M. Kopernika we Włodzimierzu; p. **Janinę Nizinkiewiczową**, naucz. Gimnazjum Państw. im. M. Konopnickiej w Ostrogu na równorzędne stanowisko do Gimnazjum Państw. im. M. Kopernika we Włodzimierzu; p. **Annę Gawęcką**, naucz. Państw. Seminarjum Nauczycielskiego w Wymiślanie na równorzędne stanowisko do Państw. Seminarjum Nauczycielskiego im. Komisji Edukacji Narodowej w Ostrogu, z dniem 15 wżeśnia 1930 r.

Przeniesieni z urzędu: Pan Minister W. R. i O. P. zarządzeniem z dnia 2 wżeśnia 1930 r. Nr. II-19633/30 przeniósł p. **Bazyłego Szczudłuka**, naucz. Gimnazjum Państw. im. St. Konarskiego w Dubnie na równorzędne stanowisko do Gimnazjum Państw. im. Hetmana Żółkiewskiego w Siedlcach z dniem 15 wżeśnia 1930 r.

Zwolnieni: Pan Kurator O. S. W. zwolnił p. **Teodora Piekarskiego**, naucz. Gimnazjum Państw. im. T. Kościuszki w Równem z dniem 30 listopada 1930 r.

Szkolnictwo powszechne.

Mianowani z dniem 1 sierpnia 1930 r. Pan Kurator mianował: p. **Julję Grosbachównę**, naucz. 1 kl. publ. szk. powsz. w Mytnicy (Dubno); p. **Felikę Końcównę**, naucz. 2 kl. publ. szk. powsz. w Dunajowie (Krzemieniec); p. **Aleksandrę Kwiatkównę**, naucz. 2 kl. szk. powsz. w Siomakach (Kowel); p. **Jadwigę Chocianowską**, naucz. 1 kl. publ. szk. powsz. w Adamczukach (Luboml); p. **Bolesława Podgórskiego**, naucz. 1 kl. publ. szk. powsz. w Żalibowce (Zdoibunów); p. **Weronikę Wojtaszkównę**, naucz. 1 kl. publ. szk. powsz. w Zalesiu (Luboml); p. **Bronisławę Matusiewiczównę**, naucz. 1 kl. publ. szk. powsz. w Suka czach (Luboml); p. **Czesława Molika**, naucz. 3 kl. publ. szk. powsz. w Myzowie [Kowel]; p. **Ninę Kurowicką**, naucz. 1 kl. publ. szk. powsz. w Kocurach [Luboml]; p. **Lubow Kondratiukównę**, naucz. 1 kl. publ. szk. powsz. w Zajączówce [Kowel]; p. **Bolesława Szuryńskiego**, naucz. 1 kl. publ. szk. powsz. w Tekli (Kowel) p. **Helene Gadomska**, naucz. 1 kl. publ. szk. powsz. w Żaluciu (Kowel); p. **Marję Suchodolską**, naucz. 1 kl. publ. szk. powsz. w Haruszy (Kowel); p. **Marję Lożyńską**, naucz. 2 kl. publ. szk. powsz. w Aleksandrówce-Holendrach (Kowel);

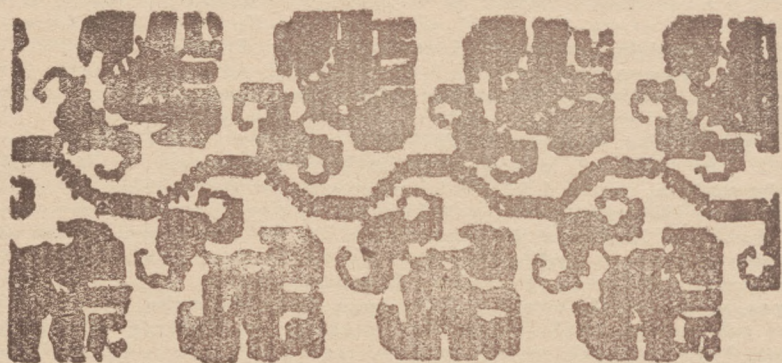
p. **Marję Maciąg**, naucz. 1 kl. publ. szk. powsz. w Krowatce (Luck); p. **Zygmunta Sikorskiego**, naucz. 7 kl. publ. szk. powsz. Nr. 1 w Mioczu (Zdołbunów); p. **Janinę Ter-Miljancównę**, naucz. 1 kl. publ. szk. powsz. w Kamiennej Górze (Zdołbunów); p. **Julję Gąskównę**, naucz. 3 kl. publ. szk. powsz. w Korostowej (Zdołbunów); p. **Józefa Chmielowskiego**, naucz. 1 kl. publ. szk. powsz. w Hrynkach (Krzemieniec).

Mianowani z dniem 15 sierpnia 1930 r. Pan Kurator mianował: p. **Mikołaja Mazarewicza**, naucz. 3 kl. publ. szk. powsz. w Sielcu (Włodzimierz); p. **Emilję Kościekównę**, naucz. 1 kl. publ. szk. powsz. w Zamostach (Włodzimierz); p. **Djonizego Stanisławskiego**, naucz. 2 kl. publ. szk. powsz. w Gurowie (Włodzimierz).

Mianowani z dniem 1 września 1930 r. Pan Kurator mianował: p. **Irenę Górską v. Grygorowską**, naucz. 1 kl. publ. szk. powsz. w Dąbrowie (Kostopol); p. **Kazimierę Pofocką**, naucz. 3 kl. publ. szk. powsz. w Drozdniach (Kowel); p. **Reginę Żukową**, naucz. 1 kl. publ. szk. powsz. w Dąbecznie (Kowel); ks. **Aleksandra Kamińskiego**, naucz. religji rzym.-katol. w 7 kl. publ. szk. powsz. Nr. 1 w Nowlu; p. **Jarosławę Szczerbanównę**, naucz. 1 kl. publ. szk. powsz. w Babołokach (Dubno); p. **Stanisławę Kwecińską**, naucz. 2 kl. publ. szk. powsz. w Zgoranach (Luboml); p. **Janinę Bereznicką**, naucz. 3 kl. publ. szk. powsz. w Borkach (Krzemieniec); ks. **Stefana Iwanickiego**, naucz. religji w 7 kl. publ. szk. powsz. we Włodzimierzu; p. **Ludmiłę Krawcównę**, naucz. 3 kl. publ. szk. powsz. w Obyczu (Krzemieniec); p. **Wandę Wojtunikównę**, naucz. 1 kl. publ. szk. powsz. w Trubkach (Włodzimierz); p. **Jadwigę Bronisławę Ożgowiczównę**, naucz. 1 kl. publ. szk. powsz. w Mokrem-Moczulane (Kostopol); p. **Franciszkę Mazurkiewiczą**, naucz. 7 kl. publ. szk. powsz. Nr. 1 w Korcu (Rowne); p. **Władysława Waisa**, naucz. 6 kl. publ. szk. powsz. w Białoszowie (Zdołbunów); p. **Wiczysława Białouna**, naucz. 6 kl. publ. szk. powsz. w Głińsku (Rowne); p. **Kazimierę Robakównę**, naucz. 1 kl. publ. szk. powsz. w Połapach (Luboml); p. **Mikołaja Fedoryszyna**, naucz. 1 kl. publ. szk. powsz. w Obkowie (Dubno); p. **Bronisławę Janiszewską**, naucz. 1 kl. publ. szk. powsz. w Rykaniach (Mstych (Dubno); p. **Wiktora Nazaruka**, naucz. 1 kl. publ. szk. powsz. w Tołpużynie (Lubno); p. **Józefę Legejziankę**, naucz. 3 kl. publ. szk. publ. w Rydomiu (Krzemieniec); p. **Władysławę Kwaśnicką**, naucz. 1 kl. publ. szk. powsz. w Listopadowie (Horochów); p. **Gichowską Zofję**, naucz. 1 kl. publ. szk. powsz. w Droginiaczach (Horochów); p. **Zofję Brodówną**, naucz. 1 kl. publ. szk. powsz. w Linjowie (Horochów); p. **Irenę Raszyńską**, naucz. 4 kl. publ. szk. powsz. w Skobelce (Horochów); d. **Eugenję Szykałówną**, naucz. 1 kl. publ. szk. powsz. w Karasówce (Krzemieniec); p. **Klaudję Salecką**, naucz. 1 kl. publ. szk. powsz. w Kredach (Włodzimierz); p. **Zofję Zwolską**, naucz. 7 kl. publ. szk. powsz. w Porycku (Włodzimierz); p. **Kazimierę Michniewską**, naucz. 1 kl. publ. szk. powsz. w Topiliszczach (Włodzimierz); p. **Domicelę Pietraszyńską**, naucz. 1 kl. publ. szk. powsz. w Owłoczynie (Włodzimierz); p. **Zofję Kochanczykównę**, naucz. 7 kl. publ. szk. powsz. we Włodzimierzu; d. **Eugenję Włosowiczównę**, naucz. 4 kl. publ. szk. powsz. w Leduchowie (Krzemieniec); p. **Zofję Wereszczyńską**, naucz. 2 kl. publ. szk. powsz. w Mołotkowie (Krzemieniec); p. **Wandę Kszywy**, naucz. 2 kl. publ. szk. powsz. w Zarudziu (Krzemieniec); p. **Rozalję Surowcównę**, naucz. 1 kl. publ. szk. powsz. w Woli Korybutowieckiej (Krzemieniec); p. **Jana Onaka**, naucz. 1 kl. publ. szk. powsz. w Kiecce Malej (Rowne); ks. **Bolesława Orłowskiego**, naucz. religji rzym.-katol. w 7 dl. publi. szk. powsz. Nr. 1 w Ostrogu (Zdołbunów); p. **Sergjusza Kucharewa**,

naucz. 2 kl. publ. szk. powsz. w Sujmach (Zdołbunów); p. **Marję Wikończównę**, naucz. 3 kl. publ. szk. powsz. w Kuninie (Zdołbunów); p. **Felicję Skalską**, naucz. 1 kl. szk. powsz. w Swiatiu (Zdołbunów); p. **Marję Chowuczównę**, naucz. 3 kl. publ. szk. powsz. w Moszczanicy Starej (Zdołbunów); p. **Walentyne Millerównę**, naucz. 2 kl. publ. szk. powsz. w Zawirowie (Zdołbunów); p. **Zofję Gmurównę**, naucz. 1 kl. publ. szk. powsz. w Rogożanach (Włodzimierz); p. **Witolda Barczuka**, naucz. 1 kl. publ. szk. powsz. w Gajkach (Włodzimierz); p. **Ignacego Nuckowskiego**, naucz. 1 kl. publ. szk. powsz. w Nowosiólkach (Łuck); p. **Romana Hawryluka**, naucz. 7 kl. publ. szk. powsz. w Chorochoywniu (Łuck); p. **Andrzeja Wóćcika**, naucz. 1 kl. publ. szk. powsz. w Dosznie (Kowel); p. **Emilję Głuchowicką**, naucz. 2 kl. publ. szk. powsz. w Posiagwie (Równe); p. **Emilję Miniównę**, naucz. 2 kl. publ. szk. powsz. w ątach (Luboml); p. **Katarzynę Woźniakowską**, naucz. 1 kl. publ. szk. powsz. w Chotówce (Krzemieniec); p. **Eugenję Jaworską**, naucz. 3 kl. publ. szk. powsz. w Kuśniczach (Luboml); p. **Martę Ochmanównę**, naucz. 4 kl. publ. szk. powsz. w Rozwarzu (Zdołbunów); p. **Teresę Rykowską**, naucz. 3 kl. publ. szk. powsz. w Morozówce (Równe); p. **Irenę Krystynę Zarebiankę**, naucz. 6 kl. publ. szk. powsz. w Maniewiczach (Kowel); p. **Tamare Dydźułównę**, naucz. 2 kl. publ. szk. powsz. w Głuchach (Kowel); p. **Katarzynę Nakonieczną**, naucz. 1 kl. publ. szk. powsz. w Kucharach (Kowel); p. **Janinę Tomaszewską**, naucz. 1 kl. publ. szk. powsz. w Jankowcach [Krzemieniec]; p. **Irenę Rendównę**, naucz. 1 kl. publ. szk. powsz. w Smolarach [Kowel]; p. **Annę Iszczenkównę**, naucz. 1 kl. publ. szk. powsz. w Marzawiczach [Horochów]; p. **Janinę Tobołównę**, naucz. 1 kl. szk. powsz. w Wodniku [Równe] z dniem 1-X 1930 r.

Przeniesieni na własną prośbę. Pan Kurator O. S. W. przeniósł: P. **Neomitę Lutkiewicz**, naucz. 1 kl. publ. szk. powsz. w Błudowie do 2 kl. publ. szk. powsz. w Sapożynie [Równe]; p. **Barbarę Termiljanową**, naucz. 7 kl. publ. szk. powsz. Nr. 4 w Ostrogu do 1 kl. publ. szk. powsz. w Kamiennej Górze /Zdołbunów/; p. **Tadeusza Twardowskiego**, naucz. 2 kl. publ. szk. powsz. w Zabarze, do 6 kl. publ. szk. powsz. w Żytyniu Cukrowni /Równe/; p. **Łykową Stefanję**, naucz. 7 kl. publ. szk. powsz. w Międzyrzeczu do 7 kl. publ. szk. powsz. Nr. 1 w Ostrogu /Zdołbunów/; p. **Marję Kossowską**, naucz. szk. powsz. w Irenie /Puław/ do 7 kl. publ. szk. powsz. Nr. 6 w Łucku; p. **Stanisława Przydańka**, naucz. 4 kl. publ. szk. powsz. w Werbie do 7 kl. publ. szk. powsz. w Kozinie /Dubno/; p. **Bazylego Ilczuka**, naucz. 2 kl. publ. szk. powsz. w Bokujmie do 7 kl. publ. szk. powsz. w Radziwiłowie /Dubno/; p. **Emilję Kitajgrodzką**, naucz. 1 kl. publ. szk. pow. w Bortnicy do 1 kl. publ. szk. powsz. w Kopaniu /Dubno/; p. **Teodora Zarzyckiego**, naucz. 4 kl. publ. szk. powsz. w Opalinie /Luboml/ do 4 kl. publ. szk. powsz. w Buhryniu /Równe/; p. **Marję Trenkowską**, naucz. 7 kl. publ. szk. powsz. w Międzyrzeczu do 7 kl. publ. szk. powsz. Nr. 1 w Równem; p. **Mieczysława Bojanowicza**, naucz. 7 kl. publ. szk. powsz. Nr. 1 w Kowlu do 7 kl. publ. szk. powsz. Nr. 2 w Ostrogu /Zdołbunów/; p. **Stanisława Olkowskiego**, naucz. 7 kl. publ. szk. powsz. w Szumsku do 7 kl. publ. szk. powsz. Nr. 3 w Nowym Poczajowie /Krzemieniec/; p. **Jadwigę Buczowską**, naucz. 7 kl. publ. szk. powsz. w Jagodzinie Rymaczach /Luboml/ do 7 kl. publ. szk. powsz. Nr. 4 w Ostrogu /Zdołbunów/; p. **Zygmunta Komorowskiego**, naucz. 1 kl. publ. szk. powsz. w Młynicy do 2 kl. publ. szk. powsz. w Nowosiólkach /Dubno/; p. **Bazylego Burkę**, naucz. 1 kl. publ. szk. powsz. w Podwysokiem do 7 kl. publ. szk. powsz. Nr. 1 w Dubnie; p. **Nikandra Gelufę**, naucz. 2 kl. publ. szk. powsz. w Nowosiólkach do 3 kl. publ. szk. powsz. w Grodnicy Dużej /Dubno/.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA.

ZNACZENIE SZKOŁY ZAWODOWEJ.

Dziś, kiedy po dziesięciu prawie latach od chwili powstania pierwszej szkoły zawodowej na Wołyniu, porusza się sprawę szkolnictwa zawodowego, nie wywołuje ona ani uczucia niepokoju wśród tych, którzy ją tworzą i nad nią bezpośrednio pracują, ani ciekawości towarzyszącej każdemu nowemu eksperymentowi obserwującego go społeczeństwa — jakie będą rezultaty wysiłków tak celowych starań, tak pożytecznych, lecz trudnych, bo opartych na przebudowaniu pojęć wychowania i wykształcenia, ale nie popartych przykładami rodzącemi zaufanie. To też niepewny i pełen trosk oczekiwania był plon nowopowstającego szkolnictwa zawodowego. Trzeba było przełamać nieufność i ten dotychczas nieznaną typ szkół pod każdym względem uczynić dostępną, aby móc szkołę prowadzić. Wreszcie samo prowadzenie szkoły nastęrczało wiele trudności: brak uświadczenia znaczenia szkoły zawodowej wśród młodzieży, co pociągało za sobą niedostateczną liczbę kandydatów, skąpe fundusze na administrowanie szkołą, niezawsze szczęśliwie wybrany typ szkoły — powodowały, że szkolnictwo zawodowe na Wołyniu przeżywało ciężkie lata. Według danych statystycznych liczba szkół zawodowych na Wołyniu rozwijała się w sposób następujący: 1921 r. powstały trzy szkoły, w 1922 — 2 szkoły, 1922 r.-1924 r. — 4 szkoły, 1925 r. — 4 szkoły, 1926 r. — 4 szkoły, 1927 r. — 1 szkoła, 1928 r. — 2 szkoły, razem 20 szkół. Z tych 3 szkoły wkrótce po założeniu zostały zamknięte, przyczyną czego był bezpośrednio brak kandydatów, pośrednio zaś nieodpowiednio obrany typ szkoły, wadliwa or-

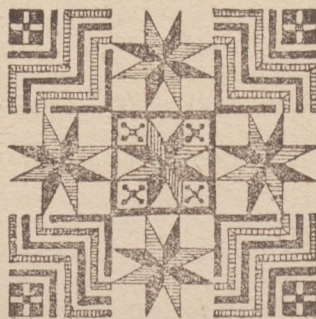
ganizacja i t. d. Faktycznie obecnie czynnych jest 18 szkół zawodowych. Pod względem liczebnym dorobek za 10 lat pracy pokąźny. W tym czasie zdołano również pokonać przeszkody natury psychologicznej. Rokrocznie powtarzający się fakt wypuszczania zastępu absolwentów w dużej liczbie zatrudnionych, kazał siłą swej nieunikności zastanowić się, przykuć uwagę na dłuższą chwilę, wywołując jeśli nie twórcze odruchy to mechanizację myśli.

Szkoła zawodowa zdobyła więc prawo obywatelstwa obok szkół innych typów zyskując coraz to przychylniejszą opinię społeczną. Z pośród wielu elementów składających się na pojęcia szkoły, pozostali do zupełnego opanowania uczniowie. Koniec roku szkolnego dla szkół powszechnych oraz średnich ogólnokształcących wiąże się ściśle z początkiem roku szkolnego i napływem kandydatów do szkół zawodowych. Już staranniejszy będzie dobór kandydatów, i mniejszą rolę będzie grała przypadkowość w wyborze zawodu opuszczających zakłady ogólnokształcące młodzieży, tem podatniejszy materiał otrzyma szkoła zawodowa, tem lepszych pracowników dostanie społeczeństwo. Lecz nietylko chodzi o dobór uzdolnień, młodzież należy wychowywać w świadomości znaczenia szkoły zawodowej, należy ją przekonać, że szkoła zawodowa gromadzi uczniów nie gorzej lecz inaczej uzdolnionych. (Pomijamy tu zupełnie kwestję przygotowania odnoszącą się raczej do zagadnień programowych.) W mechanizmie nowoczesnego życia, pojmowanego jako splot stosunków gospodarczych, społecznych i kulturalnych szkole zawodowej przypadła w udziale rola nieujawniających się nazewnątrż sił, które przez uparte, systematyczne powtarzanie tych samych czynności decyduje o sprawności funkcjonowania mechanizmu. Ucząc praktycznie myśleć i pracować szkoła zawodowa wychowuje typ człowieka o charakterze realnym, tak pożądanym dla rasy słowiańskiej. Nieznaczące narazie ślady drobnej zapobiegliwej, mrówczej pracy stanowią siłę moralną społeczeństw, stwarzają podwaliny przyszłych wartości, gromadzą z pokolenia na pokolenie zasoby kultury umysłowej i materialnej. Wspólna ideologia zawodowa wychowanych w szkole zawodowej pracowników, świadomych swych przeznaczeń i celów będzie podstawa, na której oprze się stan trzeci, przez zmianę i ustosunkowanie się do uznanych wartości, dokona się przebudowa struktury społecznej. Szkoła zawodowa nie jest przeszkodą w dalszej karierze jednostki, przeciwnie wykształcenie praktyczne jest polem nieograniczonych możliwości dla indywidualnej energii i przedsiębiorczości, materialnie zaś zapewnia więcej korzyści niż nieraz nawet wyższe wykształcenie ogólne. Krótkotrwały okres nauki udostępniła szkołę zawodową dla wszystkich, a młodzież pochodząca w

przeważnej liczbie z warstw niezamożnych może daleko szybciej zarobkować. Współczesne tempo życia i rozwój techniki wymagają ludzi przygotowanych zawodowo i nie pozwalają nabierać kwalifikacyj przez praktykę; przytem praca wykonana przez pracownika wykwalifikowanego jest szybsza a tem samem i tańsza. Zamiłowanie do zawodu oraz zrozumienie jego pożytku pociągają za sobą wynalazczość w czynnościach prostych, mechanicznych i dokładność wykonania, co przez międzynarodową łączność układu sił gospodarczych zapewnia zdolności konkurencyjne na rynkach zagranicznych, Szkoła zawodowa ma przynieść działy życia gospodarczego z ram województwa na rynek o nieograniczonej liczbie odbiorców, wychowując pracownika o dużej zdolności produkcyjnej i organizacyjnej. Emigrujący dotychczas zagranicę niewykwalifikowany element robotniczy polski jest prawdziwym kłopotem dla konsulatów. Z punktu widzenia państwa emigracja stała powoduje ubytek sił, bez ekwiwalentu natury moralnej, emigracja sezonowa nie przyczynia się do zwiększenia kwalifikacyj zawodowych, gdyż niewykwalifikowany robotnik wykonywuje tylko ciężką pracę w kopalniach lub na roli. Przebywanie kulturalnego, wykwalifikowanego pracownika zagranicę — to roznoszenie wpływu tego państwa. Wreszcie cel nam najbliższy odpowiednio wybrany typ szkoły przyczyni się do podniesienia gospodarczego województwa a dobrze pomyślana sieć szkół zawodowych uzupełni luki, wytworzone niesprzyjającym układem warunków gospodarczych. Ale to są przysze, wartości, które mogą być zdobyte przez wytrwałą pracę wychowawczą nad młodem pokoleniem, pracą, złożoną w ręce nauczycielstwa.

Łuck, dn. 2-IV-1930 r.

Irena Wiśniewska.

N O W O Ś C I W Y D A W N I C Z E.

wyd. Książnicy-Atlas r. 1930.

„Satyr albo Dziki Mąż“ Jana Kochanowskiego str. 11.
Zgoda. W Krakowie Roku 1564 str. 7. Wytłoczono z klisz wykonanych według egzemplarza z biblij. Zakł. Nar. im. Ossolińskich.

W. Mc. Dougall. „Psychologia grupy“ przełożył i wstępem zaopatrzył Dr. J. Chałasiński str. 490.

Dr. J. A. Sterenson. „Metoda projektów w nauczaniu“. Przełożyła W. Piniówna, str. 259.

R. Dybowski. „Stany Zjednoczone Ameryki Północnej“. Wrażenia i refleksje, str. 330.

K. Wojciechowski — „Dzieje literatury polskiej“ — Wyd. III, przygotowane pod red. Dr. J. Balickiego, wstępem poprzedzone przez Ign. Chrzanowskiego z 134 ilustr. i 2 tabl. zł. 14.40.

S. Udziela. „Polskie hafty ludowe“. Cz. I Krakowskie hafty białe, Rys. M. Polaczkówna I cz. dydaktyczna tabl. I do VI, II cz. wzornik zestawiony z ludowych haftów krakowskich tabl. VIII do XXI 13 Tablic konturowych, cena 20 zł.

J. Janota-Bzowski — Szkoła i rodzina, ich wzajemny stosunek i formy współżycia str. 36 zł. 1.50.

A. Røndhaler. „Czego szkoła oczekuje od rodziców“—str. 36 zł. 1.50.

K. Bzowski. „Jak uczyć o klimacie“. 9 rycin str. 41 zł. 1.80.

J. Wąsowicz i A. Zierhoffer. „Świat w cyfrach“. Rocznik 1930 str. 104 zł. 5.60.

J. Miłułowicz — Podręcznik arytmetyki i algebry dla VII kl. gimn. str. 135 zł. 4.

J. Freiherrn r. Eichenhorf — „Aus dem Leben eines Taugenichts“ oprac. J. Ippoldt str. 158 zł. 3.90.

N a d e s ł a n e:

„Przegląd ogrodniczy“ — czasopismo Małopolskiego Towarzystwa Rolniczego i Ogrodniczego we Lwowie. Wychodzi 20-go każdego miesiąca. Administracja: Lwów, Chorażczyzna 27, tel. 4-32.

Michał Mścisz — „Geografja“ Podręcznik dla I klasy szkół średnich ogólnokształcących i V klasy szkół powszechnych oparty na przewodnich myślach nowego projektu programu Ministerjalnego. Wydawnictwo M. Arcta w Warszawie. Cena zł. 3.

Zygmunt Chwiałkowski — „Algebra z licznymi zadaniami“. Podręcznik na kl. VI. Wydawnictwo M. Arcta w Warszawie r. 1930.

W y d a w n i c t w a M. A r c t a.

Nowości dla szkół powszechnych.

- Chodak E. Moja pierwsza książeczka. Elementarz, oparty na zasadach synkretyzmu. Z obrazkami W. Romeykówny. Chołoniewska K. Gospodarstwo domowe i kuchnia racjonalna. Podręcznik dla szkół powszechnych i gospodarczych 5 —
- Czystowski J. i Kowalewski M. Ćwiczenia samodzielne z fizyki. Dla uczniów kl. VI szkół powszechnych. — 90
Zt. I. Ćwiczenia wstępne 1 20
— — Zt. II. Ciepło.
- Zasady pisowni polskiej ze słowniczkiem ortograficznym. Wyd. III poprawione i uzupełnione, podług wskazówek M. W. R. i O. P. 1 80
- Konopnicka M. i Noskowski Z. Śpiewnik dla dzieci. Wybór pieśni na 3 i 4 głosy, ułożył Karol Hiawiczka. 2 40
- Mścisz M. Geografja. Podręcznik dla kl. IV szkół powszechnych. Z rysunkami i mapami. 3 —
— Geografja dla kl. V szkół powsz. Z rysunk. i mapami — —

W y d a w n i c t w a d a w n i e j s z e.

- Dyakowski B. Przyroda dla oddziału IV szkół powszechnych. Ze 170 rycinami. Wyd. IX. 2 60
— Przyroda dla oddziału V. Ze 158 ryc. Wyd. VIII. 3 —
- Galle H. i Radwanowa H. Nasza książka. Wypisy dla szkół powszechnych, z ćwiczeniami Na oddział II. z 40 rys. Wyd. XII. 2 60
— — Na oddz. III. z 56 rys, Wyd. XII. 3 80
— — Na oddz. IV z 50 rys. Wyd. VI. zmienione 3 80
— — Na oddz. V z 40 rys. Wyd. IV. 4 —

Karpowicz St. Nasz Świat. Pierwsza książka do czytania po elementarzu. Oddz. II szkoły powsz. Wydanie XIV, z 41 rysunkami.	2 60
— — Druga książka. Oddz. III. Wyd. X. z 36 rys.	2 80
— — Trzecia książka do czytania. Oddz. IV. Wyd. VIII, z 27 rys.	4 —
Laganowski St. Geografja. Część wstępna Krajoznawstwo. Dla IV oddziału szkoły powszechnej i I. klasy gimnazjum. Wyd. III. z rys.	2 60
— — Część I. Ogólna. Wyd. V. z 73 ryc.	1 —
Szober St. Gramatyka polska w ćwiczeniach Cz. I na oddz. III szkół powszechnych. Wyd. XVIII.	— 90
— — Cz. II. na oddz. IV. Wyd. XV.	1 40
— — Cz. III. na oddz. V. Wyd. XV.	1 50
— — Cz. IV. na oddz. IV. Wyd. XIV.	1 20
Książki dla nauczyciela.	
Chodak E. Dydatyka i metodyka języka polskiego. Część I. pierwszy rok nauczania.	— —
Cleparéde E. Szkoła na miarę. Studium pedagogiczne, przełożył dr. Z. Ziemiński. Wyd. II.	1 80
Green G. H. Psychanaliza w szkole. Z. ang. przełożył dr. Z. Ziemiński. Wyd. II.	— —
Mścisz M. Zarys metodyki geografji. Podręcznik dla geografów-nauczycieli w szkołach średnich i powszechnych oraz dla wyższych kursów nauczycielskich	11 —
Szober St. i Nowicki W. Ćwiczenie językowe. Gramatyka, styl. i pisownia w szkole powsz. Cz. I. Drugi rok nauczania. Książka nauczyciela.	3 —
Nowości dla szkół średnich.	
Chwiałkowski Z. Algebra dla kl. IV. Zastosowana do progr.	4 —
— Algebra dla kl. V. Wydanie przerobione.	4 —
— Algebra dla kl. VI.	— —
Claparéde E. Szkoła na miarę. Studium pedagogiczne, przełożył dr. Z. Ziemiński. Wyd. II.	1 80
Domaniewski i Kołodziejczykowie J. i T. Biologia dla seminarjów nauczycielskich i szkół zawodowych	— —
Botanika. Cz. I. Rośliny kwiatowe.	— —
Zoologia Cz. I. Kręgowce. Z. 225 ryc.	7 —
— Cz. II. Bezkręgowce. Z ryc.	7 —
Green G. H. Psychanaliza w szkole. Tłumaczenie z angielskiego przez Z. Ziemińskiego. Wyd. II.	— —
Kołodziejczyk J. dr. Ćwiczenia z morfologii roślin. I. Morfologia organów wegetatywnych roślin kwiat.	1 20
— II. Morfologia kwiatów i owoców.	2 —
Konopnicka M. i Noskowski Z. Splewnik dla dzieci. Wybór pieśni na 3 i 4 głosy ułożył K. Hłowiczka.	2 40

Mogilnicki Al. Ogólne zasady prawa. Wydanie nowe, dostosowane do obecnego stanu praw w Polsce	6 —
Mścisz M. Geografia Polski. Podręcznik dla szkół średn. Z rycinami i mapami.	6 —
— Zarys Metodyki Geografji. Podręcznik dla geografów nauczycieli w szkołach średnich i powszechnych oraz dla wyższych kursów nauczycielskich.	11 —
Sianożęcki-Wojnicz J. inż. i Doborzyński G. Fizyka w zakresie gimnazjum humanistycznego. Cz. I. Ogólne wiadomości z mechaniki i nauka o ciepłe. Z. 283 rys.	10 —
Stout G. F. Zarys psychologii. Z oryginału ang. The Groundwork of Psychology, przełożył dr. Cz. Znamierowski. Wyd. II.	8 —
Wyczałkowski i Zborowski P. Ćwiczenia praktyczne i zadania z fizyki dla szkół średnich akademickich	9 —
Wyczałkowski J. Trygonometria. Podręcznik dla wyższych klas szkół średnich.	8 —
Zasady pisowni polskiej ze słowniczkiem i podziałem na zgłoski. Wyd. III poprawione podług wskazówek M. W. R. i O. P.	1 80
Wydawnictwa dawniejsze.	
Doliński K. Dzieje Polski i wiadomości o Polsce współczesnej, jako przygotowanie do matury	3 20
Kalinowski St. Fizyka. Podręcznik dla szkół średnich Cz. I. O mierzeniu i jednostkach. Mechanika. Ciepło	12 —
— — Część II. O falach, o głosie, o promieniowaniu	7 20
— — Cz. III. Elektryczność i magnetyzm.	14 —
Okulicz St. Zadania algebraiczne Cz. I. 5—, Cz. II.	5 —
Rybkin N. Zadania geometryczne Cz. I. 2 40, Cz. II.	2 40
— Zadania Stereometryczne	3 —
Sporzyński K. i Wyczałkowski Wł. J. Fizyka do użytku szkół średnich. Wyd. VII. Cz. I. Mechanika i ciepło	9 —
— — Cz. II. Mechanika (c. d.) Akustyka. Optyka	5 20
— — Cz. III. Magnetyzm i elektryczność.	— —
Tematy maturalne w szkołach średnich ze wszystkich przedmiotów, zebrane przez Stow. Dyr. T. II. za r. 1928.	3 —
— Tom III, za r. 1929.	4 50

Pren. rocz. zł. 6. półrocz. zł. 3 r. pojed. 60 gr. Konto P. K. O. Nr. 30369

Adres Redakcji i Administracji: RÓWNE WOŁ., KURATORJUM.

Drukarnia „POLTYP“ Równe, XIII-tej Dywizji 2.